

Attavik 146

Årsoppgørelsen 2008

PAARISA

Årsopgørelse for ATTAVIK 146 – telefonrådgivning 2008

Baggrund.

Den landsdækkende telefonrådgivning **Attavik 146**, åbnede for telefonlinierne d. 8.8. 2007. Det er således 2. gang at PAARISA offentliggør en årsrapport om rådgivningens virke.

Med oprettelsen af Attavik 146, gennemførte PAARISA en af anbefalingerne fra ”Forslag til en national strategi for selvmordsforebyggelse”, som blev forelagt Landstinget i efteråret 2004. Selvmordsforebyggelse er et prioriteret område under Folkesundhedsprogrammet, ”Inuuneritta”.

Formålet med Attavik 146 er at tilbyde landsdækkende, anonym og gratis rådgivning primært til personer, som overvejer selvmord eller som på anden måde er i en personlig krise, som er truende for den enkeltes psykiske livskvalitet. En anden målgruppe er pårørende til selvmordstruede, og pårørende til personer, som har begået selvmord, samt personer, som er berørt af selvmord eller selvmordstrusler i deres nærmeste omgangskreds.

Attavik 146 er åben mandage og onsdage fra kl 19 - 22.

I åbningstiden er der 2 åbne telefonlinier med hver sin rådgiver. Der er indtil nu ansat 7 rådgivere, som, ud over en faglig relevant baggrund, har gennemgået flere fælles kurser i telefonrådgivning. Der er ansat en psykolog til supervision af de 5 rådgivere.

Analyse af rådgivningssamtaler i 2008.

Dette notat indeholder en mindre analyse af de rådgivningssamtaler, der blev foretaget via Attavik i 2008. Der er i alt registreret 185 samtaler, men i denne analyse er der lavet statistik over 154 registrerede samtaler. Så der er foretaget yderligere 31 opkald til Attavik i 2008, hvilket er vigtigt at holde sig for øje i denne gennemgang. Den statistiske opsummering indeholder dermed ikke de registreringskemaer, hvor der er noteret telefonfis, fejlopkald eller de skemaer, hvor der ikke optrådte nogen afkrydsninger om samtaleindhold, men eksempelvis kun ’kønvariablen’¹. Inden selve præsentationen vil enkelte metodiske overvejelser optræde her.

Det er kun de samtaler, hvor der har været tale om regulær rådgivning der er inddraget, og dette bliver dermed en totalundersøgelse af rådgivningssamtalerne til Attavik, og derfor er det ikke relevant at tale om repræsentivitet, da alle samtalerne er inddraget.

¹ For uddybning af hvilke samtaler der ikke er medregnet se det allersidste afsnit i notatet, hvor der optræder en liste over de fravalgte skemaer.

De kvantitative data fra rådgivningsskemaerne er blevet analyseret ved hjælp af statistikprogrammet SPSS, der er målrettet til analyser inden for samfundsvidenskaben. De steder, hvor der er blevet kigget på sammenhænge mellem variabler, er der blevet foretaget statistiske test af data i form af χ^2 -test. Denne test bidrager med at undersøge, om de sammenhænge man finder i data skyldes tilfældigheder, eller om disse er signifikante. I analysen er der blevet testet for signifikans, men da der er tale om meget få observationer i hver celle, er det ofte ikke muligt at teste for statistiske sammenhænge. Det fremgår af teksten ved de relevante tabeller om der er statistisk sammenhæng og her vil p-værdien ligeledes være angivet. I analyserne arbejdes der med et signifikansniveau på 5 %, hvilket betyder at der for alle fundne sammenhænge er mindre end 5 % risiko for at de fundne sammenhænge er tilfældige.

Nedenfor ses dispositionen og analysens emnekredse:

- 1. Karakteristik af opkaldene**
- 2. Hvem ringer op?**
- 3. Samtalernes indhold**
- 4. Sammenligning med 2007**

1. Karakteristik af opkaldene

Indledningsvis vil der optræde forskellige oversigter, der overordnet siger noget om samtalerne længde, tidspunkt og endelig hvor ofte der er foretaget akutopkald til Attavik i 2008.

Tabel 1: Samtalernes fordeling i årets løb.

	Antal	Procent
Januar	5	3,2
Februar	4	2,6
Marts	23	14,9
April	10	6,5
Maj	6	3,9
Juni	12	7,8
Juli	11	7,1
August	11	7,1
September	30	19,5
Oktober	14	9,1
November	13	8,4
December	15	9,7

I alt	154	100
--------------	------------	------------

N=154

Ovenstående tabel viser, hvilke måneder der var flest og færrest opkald til Attavik i 2008. De tal der er markeret med fed skrifttype viser de tre måneder, hvor der har været flest opkald og her topper september måned med 30 samtaler, og i denne måned blev der registreret knap 20 % af alle samtaler i årets løb. I marts og december var der ligeledes mange samtaler, hvorimod januar og februar var de to måneder, hvor der er noteret færrest samtaler. Det var i årets anden halvdel, der blev foretaget flest opkald, hvilket især er efterårsmånederne.

Attavik havde i 2008 åbent for telefonisk rådgivning onsdag og lørdag. Det var om onsdagene, man registrerede flest opkald, hvis man sammenligner de to dage. Nedenstående tabel viser, at ca. 60 % af samtalerne blev foretaget om onsdagen og kun cirka 40 % om lørdagen.

Tabel 2: Antal samtaler foretaget på de to ugedage.

	Antal	Procent
Onsdag	91	59,1
Lørdag	63	40,9
I alt	154	100

N=154

Samtalernes længde varierede naturligvis en del, men der var flest samtaler med en varighed på 15-30 minutter, og denne længde havde cirka 36 % af alle samtalerne. Der var desuden cirka 29 % af samtalerne, der tog 5-15 minutter og kun cirka 5 % af samtalerne varede over en time.

Tabel 3: Samtalernes længde.

	Antal	Procent
0-5 min	13	8,4
5-15 min	45	29,2
15-30 min	55	35,7
30-60 min	27	17,5
Over 60 min	8	5,2
Ikke oplyst	6	3,9
I alt	154	100

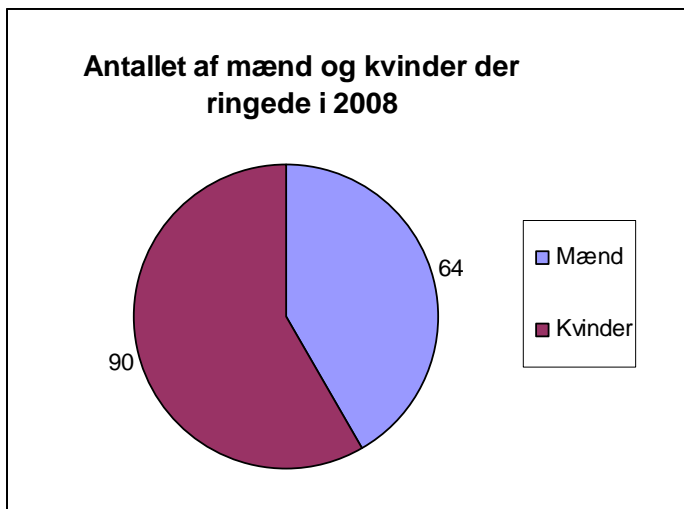
N=154

I 2008 var der i 4,5 % af rådgivningssamtalerne tale om et akutopkald (syv opringninger), hvor personen, der havde foretaget opkaldet, var ved at begå selvmord. I to tilfælde blev politiet tilkaldt, men i ingen af tilfældene blev hverken 113 eller vagtlægen tilkaldt. I et af tilfældene var der trussel om at indtag af det smertestillende middel Pamol.

2. Hvem ringer op?

Nu vil vi se nærmere på, hvem der primært foretog opkald til Attavik i 2008. Allererst viser kønsfordelingen, at der i høj grad er tale om, at både mænd og kvinder benytter sig af rådgivningslinjen, og kvinderne stod for 58 % af samtalerne, hvorimod mændene ringede op i 42 % af tilfældene.

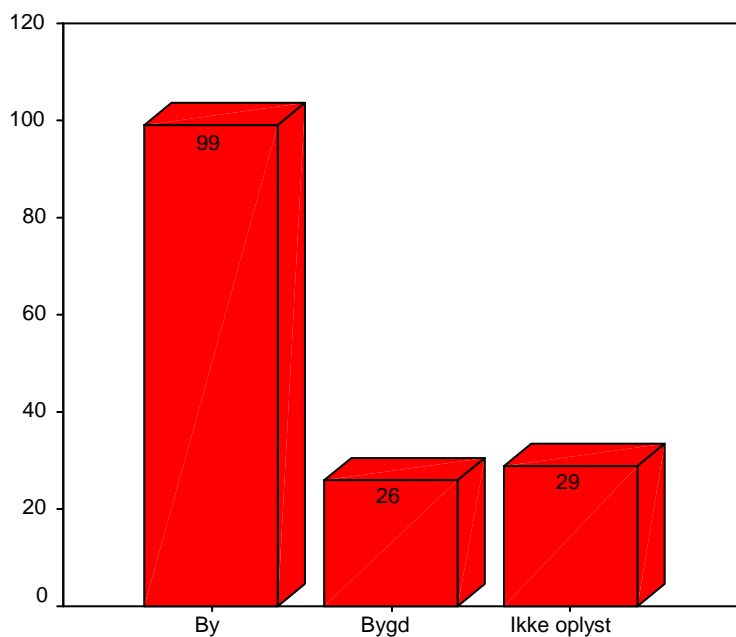
Tabel 4: Antallet af mænd og kvinder der ringede i 2008.

N=154

Figur 1 viser, at det primært var fra byerne opkaldene kom, og cirka 17 % af samtalerne blev foretaget fra bygder. Endeligt var der en stor andel af samtalerne, hvor det ikke fremgik af registreringskemaerne hvorfra opringningerne kom.

Figur 1: Antallet af opkaldere der kom fra byer eller bygder.

De opkald, der er foretaget fra en by, kan belyses endnu mere, og det kan specificeres hvilke konkrete byer opkaldene er foretaget fra.

I nedenstående tabel er kun inddraget de samtaler, der er foretaget fra byer. Hver femte og dermed størstedelen af opkaldene kommer fra Nuuk, og byen med næstflest foretagne opkald er Uummannaq. Både Sisimiut og Qaqortoq står hver for cirka 9 % af opkaldene. Der er ingen af opkaldene, der kommer fra Qaanaaq.

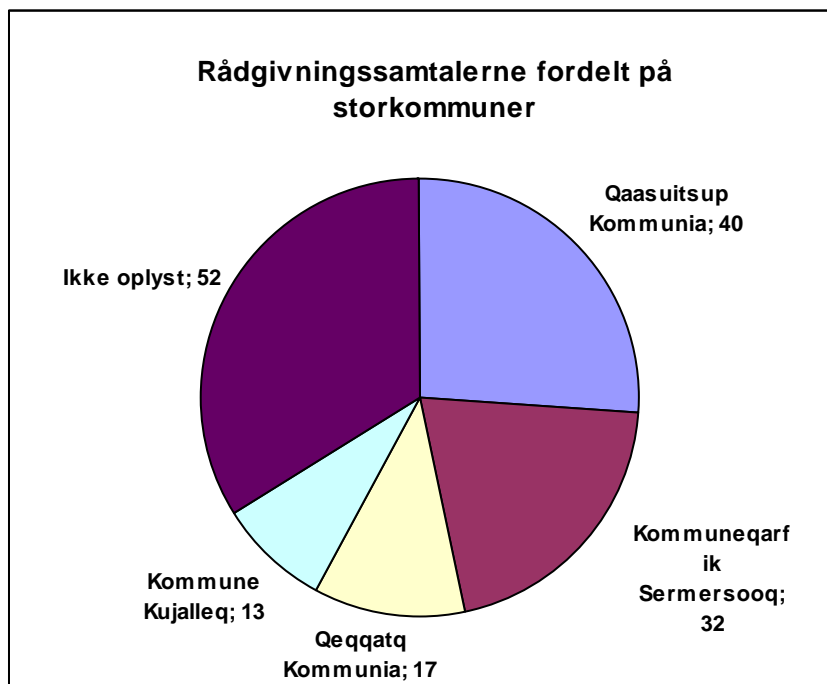
Tabel 5: By-fordelingen af opkald foretaget fra byer.

	Antal	Procent
Upernavik	2	2,0
Uummannaq	10	10,1
Illulissat	4	4,0
Qeqertarsuaq	2	2,0
Qasigiannguit	5	5,1
Aasiaat	2	2,0
Kangaatsiaq	3	3,0
Sisimiut	9	9,1
Manitsoq	5	5,1
Nuuk	20	20,2
Paamiut	7	7,1
Qaqortoq	9	9,1
Narsaq	2	2,0
Nanortalik	2	2,0
Tasiilaq	2	2,0
Ittoqqortoormiit	1	1,0
Ikke oplyst	14	14,1
I alt	99	

N=99

Rådgivningssamtalerne i 2008 blev foretaget inden de nye storkommuner blev indført pr. 1. januar 2009, men alligevel er det interessant at gruppere samtalerne med udgangspunkt i de nye kommuner. Hvis man kigger nærmere på, hvilke kommuner opkaldene kommer fra er det især Qaasuitsup Kommunian der er repræsenteret med knap 40 % af opkaldene. Endvidere står Kommuneqarfik Sermersooq for cirka 31 % af opkaldene, og Kommune Kujalleq ligger i bunden, da kun cirka 13 % af de registrerede opkald kommer derfra.

Tabel 6: Rådgivningssamtalerne fordelt på storkommunerne.

N=102

Nu vil der blive fokuseret på de aldersgrupper, der er repræsenteret i datamaterialet og det viser jævnfør nedenstående tabel, at det primært var de 30-39-årige, der ringede op til Attavik. Der var næstflest af de samtaler, hvor opkalderen var 40-49 år. Der var kun 8,4 % af samtalerne, hvor opkalderen var under 20 år, og her var der oftest tale om teenagers. Attaviks målgruppe er ikke de helt unge, og tanken er egentlig, at de skal benytte Børne- og ungetelefonen 134. I 33,1 % af samtalerne var det ikke blevet oplyst, hvilken alder opkalderen havde.

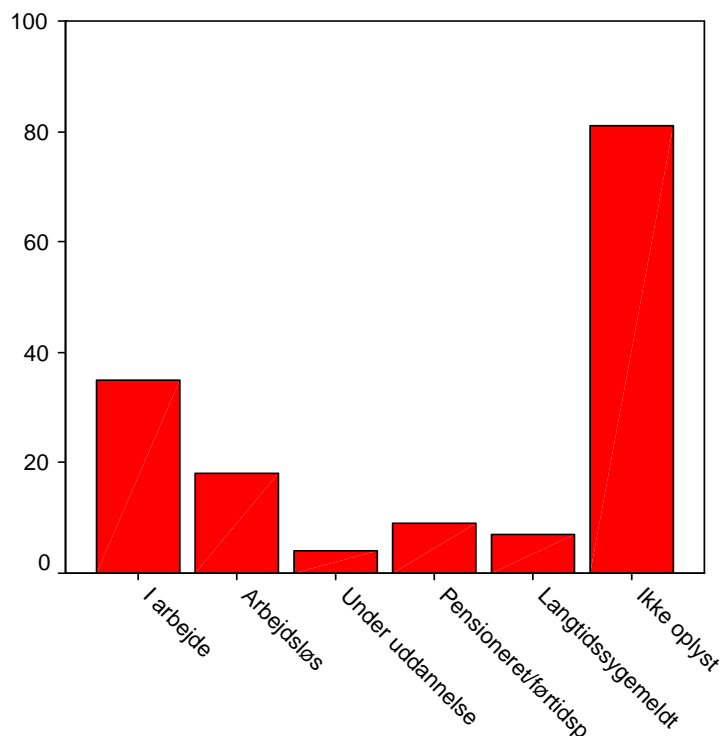
Tabel 7: Aldersfordelingen.

	Antal	Procent
0-9 år	1	0,6
10-19 år	12	7,8
20-29 år	19	12,3
30-39 år	33	21,4
40-49 år	26	16,9
50-59 år	10	6,5
60-69 år	2	1,3
Ikke oplyst	51	33,1
I alt	154	100

N=154

I registreringsskemaet kan rådgiveren også afkrydse, hvilken arbejdsmæssig status opkalderen har og ud af de registrerede samtaler var opkalderen oftest 'i arbejde' (se figur 2). Der var dog også en del 'arbejdsløse', der ringede ind og endelig var opkalderen også i flere tilfælde 'pensioneret eller førtidspensioneret'.

Figur 2: Opkaldernes arbejdsmæssige status.

Tabel 8 viser de steder, hvor rådgiveren fra Attavik oftest anbefalede henvendelser til i 2008. Det var Socialforvaltningen der blev fremhævet i 15,6 % af samtalerne, og ellers blev det anbefalet at opkalderen henvendte sig til en anden voksen eller eventuelt vedkommendes læge. Der var 24 % af rådgivningssamtalerne, hvor der var andre anbefalinger, og her var det primært Familierådgivningen, der blev anbefalet.

Tabel 8. De steder hvor rådgiverne har anbefalet, at opkalderen skulle henvende sig efterfølgende.

	Antal	Procent
Forældre	3	1,9
Anden voksen	17	11,0
Lærer	3	1,9
Læge	10	6,5
Psykolog	6	3,9
Inuusuttut	2	1,3
Akisunnerat		
Socialforvaltningen	24	15,6
Politiet	3	1,9

Andet	37	24,0
Ikke oplyst	49	31,8
I alt	154	100

N=154

3. Samtalernes indhold

I dette afsnit vil det blive undersøgt, hvorvidt der optræder forskellige sammenhænge i datamaterialet, hvilket kan bidrage med at give et indtryk af, hvilken karakter rådgivningssamtalerne havde.

Hvis man kigger nærmere på de personlige problemer, som opkalderne gav udtryk for at de havde, så var det især 'ensomhed', der kom til udtryk. Desuden var 'traumatiske begivenheder', som for eksempel dødsfald også højt placeret på listen over personlige problemer samt 'psykisk sygdom' og 'belastende omstændigheder'. Sidstnævnte blev ofte afkrydset, når der var tale om seksuelt misbrug eller overgreb. Afslutningsvis er der mulighed for at afkrydse, om der er andre problemområder hos opkalderen og her nævnes flere gange hjemløshed. Det er centralt at fremhæve, at der ofte var flere personlige problemer involveret ved hver opkalder, men i dette datasæt er der kun mulighed for at afkrydse en af tingene, hvilket er et vigtigt forbehold i aflæsningen af tabellen. Der var med andre ord ofte flere af problemområderne, der gjorde sig gældende ved hvert opkald.

Tabel 9: Opkaldernes personlige problemer.

	Antal	Procent
Ikke oplyst	44	28,6
Ensomhed	28	18,2
Traumatisk begivenhed	19	12,3
Psykisk sygdom	18	11,7
Belastende omstændigheder	17	11,0
Misbrugsproblemer	11	7,1
Andet	6	3,9
Sociale, økonomiske eller	4	2,6

juridiske		
Seksuelle	4	2,6
Eksistens-/udviklingskrise	3	1,9
Total	154	100

N=154

De forskellige personlige problemer kan naturligvis skyldes forskellige oplevelser og i nedenstående krydstabel kan man se, at der var en del af opkalderne, der udover at have personlige problemer også havde oplevet seksuelt misbrug eller krænkelse. Der var blandt andet 10 af dem, der havde oplevet en traumatisk begivenhed, der havde været udsat for voldtægt, fysiske- eller verbale krænkelse.

Fire af de personer med en psykisk sygdom havde også oplevet seksuelt misbrug, fysiske- eller verbale krænkelse.

Tabel 10: Sammenhæng mellem personlige problemer og oplevelse af seksuelt misbrug eller krænkelse.

	Oplevet seksuelt misbrug eller krænkelse	Ikke oplyst	I alt
Ensomhed	3	25	28
Psykisk sygdom	4	14	18
Traumatisk begivenhed	10	9	19
Belastende omstændigheder	3	14	17
Eksistentiel-/udviklingskrise		3	3
Sociale, økonomiske, juridiske		4	4
Misbrugsproblemer	1	10	11
Seksuelle	2	2	4
Andet	3	3	6
Ikke oplyst	3	41	44
I alt	29	125	154

N=154

Man kunne formode, at de opkaldere, der giver udtryk for, at de har oplevet traumatiske ting eller belastende omstændigheder, har en større risiko for at have selvmordstanker. Nedenstående tabel viser da også, at der var 33 % af de personer, der havde oplevet disse ting ligeledes var plaget af selvmordstanker.

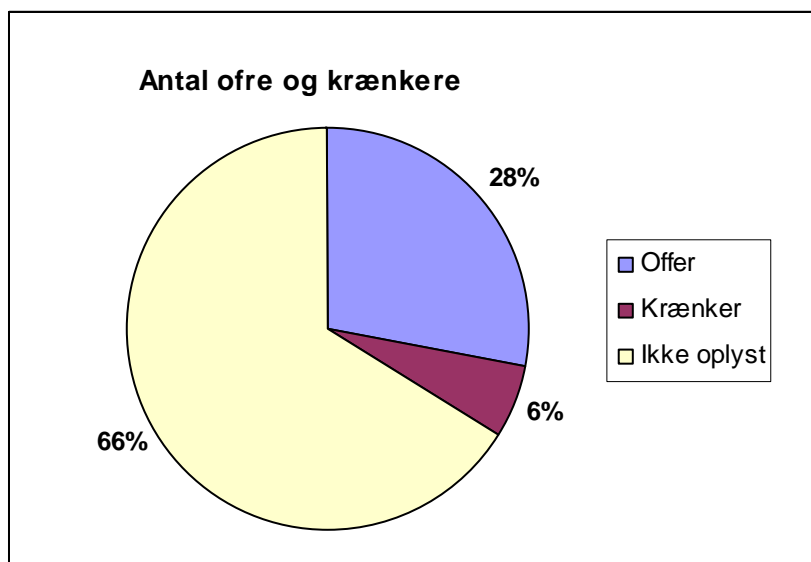
Tabel 11: Selvmordstanker blandt opkaldere med 'traumatisk begivenhed' eller 'belastende omstændigheder' som personlige problemer.

	Antal	Procent
Ja	12	33,3
Nej	7	19,4
Ikke oplyst	17	47,2
I alt	36	100

N=36

Denne tabel viser fordelingen af ofre og krænker i rådgivningssamtalerne fra 2008. I 28 % af samtalerne var det et offer, der ringede op og i 2008 var der 6 % af samtalerne, hvor der var tale om en krænker. Man kan både være offer for seksuelt misbrug og vold, og ligeledes krænker inden for samme områder.

Tabel 12: Antal ofre og krænker

N=154

Nedenstående tabel indikerer, hvorvidt opkalderen havde oplevet verbale- eller fysiske krænkelser eller fuldbyrdet voldtægt. Der var 8,4 % af opkalderne, der gav udtryk for, at de var blevet voldtægt på et givent tidspunkt. Hvis man sammenlægger procentsatserne kan man konkludere, at der samlet set var 18,8 % af de personer der modtog rådgivning, der havde været udsat for en af formerne for overgreb.

Tabel 13: Antal opkaldere der har oplevet seksuelt misbrug eller krænkelser.

	Antal	Procent
Verbale krænkelser	6	3,9
Fysiske krænkelser	10	6,5
Voldtægt	13	8,4
Ikke oplyst	125	81,2
I alt	154	100

N=154

Hvis man ser lidt nærmere på krænkerne og ofrene kan man se, hvorvidt der er sammenhæng mellem deres egen rolle, og hvorvidt de selv har oplevet seksuelt misbrug eller andre krænkelser. Nedenstående krydstabel viser, at der var en svag sammenhæng mellem dem, der blev angivet som ofre, og så hvorvidt de havde oplevet overgreb. Sammenhængen er svag, da der kun er tale om at

lige under halvdelen har oplevet seksuelt misbrug eller andre former for krænkelser. Det er svært at analysere, hvad de resterende kan have været ofre for.

Der var ni krænkerer i alt der modtog rådgivning i 2008, og en tredjedel af disse havde selv oplevet voldtægt. Der var én af krænkerne, der havde oplevet verbale krænkelser. Så her var der ligeledes tale om, at knap halvdelen af krænkerne havde oplevet seksuelt misbrug eller krænkelser. Man kan på baggrund af ovenstående ikke konkludere, at der er en direkte sammenhæng mellem om man oplever seksuelt misbrug, og hvorvidt man kan betegnes som offer eller krænker. Da der er meget få observationer i hver celle er det ikke muligt at sige noget om statistisk sammenhæng, da testen bliver for usikker, når mere end 20 % af cellerne har under 5 observationer. Det er dog stadig relevant at se på sammenhængen mellem antallet af opkaldere, der angiver at de er ofre eller krænkerer, og om de har oplevet seksuelt misbrug eller anden form for krænkelse.

Tabel 14: Sammenhæng mellem krænkerer/ofre og oplevelser med seksuelt misbrug eller krænkelser.

		Oplevet seksuelt misbrug eller krænkelse				I alt
		Verbale krænkelser	Fysiske krænkelser	Voldtægt	Ikke oplyst	
Offer	Antal	5	7	9	22	43
	% fordeling ifht. informantens rolle	11,6%	16,3%	20,9%	51,2%	100,0%
Krænker	Antal	1		3	5	9
	% fordeling ifht. informantens rolle	11,1%		33,3%	55,6%	100,0%
Ikke oplyst	Antal		3	1	98	102
	% fordeling ifht. informantens rolle		2,9%	1,0%	96,1%	100,0%
I alt	Antal	6	10	13	125	154
	% fordeling ifht. informantens rolle	3,9%	6,5%	8,4%	81,2%	100,0%

N=154

Nedenstående krydstabel viser, at ud af de 51 personer med selvmordstanker, der havde 1/3 af disse ligeledes problemer med et rusmiddel misbrug. Der var ligeledes 55 % af de opkaldere, der havde et rusmiddel misbrug, som ikke havde selvmordstanker eller hvor dette ikke var oplyst. Der er dog ikke signifikant sammenhæng mellem disse variabler, så denne fordeling kan også skyldes forskellige andre forhold.

Tabel 15: Sammenhængen mellem selvmordstanker og misbrug af en eller anden form for rusmiddel.

		Misbruger eller ej		Total
		Misbruger af et rusmiddel	Ikke misbruger/ ikke oplyst misbruger	
Selvmordstanker	Ja	17	34	51
	Nej	7	20	27
	Ikke oplyst	14	62	76
Total		38	116	154

N=154 og P=0,159

I registreringsskemaerne kan man også afkrydse, om personen der ringer op har oplevet nogle former for vold, og det viser sig, at i cirka 10 % af tilfældene havde opkalderen oplevet fysisk vold og tilsvarende var der cirka 10 % af opkaldene, hvor der blev givet udtryk for, at personen havde oplevet psykisk vold. Der var her ikke tale om, at det er de samme personer, der har oplevet både fysisk og psykisk vold.

Tabel 16: Antal opkaldere der har oplevet fysisk eller psykisk vold.

	Antal	Procent
Fysisk	15	9,7
Psykisk	15	9,7
Ikke oplyst	124	80,5
I alt	154	100

N=154

4. Sammenligning med 2007

Der er udarbejdet nogle nøgletal fra 2007, som man kan sammenligne tallene fra 2008 med.

Først og fremmest kan man konkludere, at antallet af samtaler er mere end fordoblet og gået fra 75 i 2007 til 184 i 2008. Dette skal naturligvis ses i lyset af, at Attavik kun eksisterede i fem måneder i 2007.

Når man kigger nærmere på de ugedage, hvor samtalerne fandt sted, så foregik 76 % af samtalerne i 2007 om onsdagen, men i 2008 var der sket en ændring i fordelingen, og her fandt kun 59 % af samtalerne sted om onsdagen. Så der er kommet en mere jævn fordeling mellem ugedagene i 2008.

I 2009 er åbningstiderne for rådgivningstelefonen ændret.

Tabel 17: Sammenligning af opkald på ugedage i 2007 og 2008.

	2007		2008	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Onsdag	57	76	91	59

Lørdag	18	24	63	41
N =	75		154	

Rådgivningssamtalerne var i 2007 som tidligere nævnt kun fordelt på de sidste fem måneder i årets løb, hvilket gør det lidt svært at sammenligne. Hvis man ser på det gennemsnitlige antal samtaler per måned i 2007, og sammenligner det med antallet af samtaler i 2008, så viser det sig, at der var 15 samtaler i gennemsnit per måned i 2007 og 15,33 i 2008, så der var stort set det samme antal samtaler på årsbasis. Desuden stod september måned i 2007 for 27 % af årets samlede antal samtaler, og i 2008 var september den måned med flest opkald på årsbasis.

Der er sket en ændring i hvorfra opkaldene kommer. I 2007 kom 64 % af opkaldene fra byer og 36 % fra bygder. Tilsvarende var der i 2008 79 % af samtalerne der kom fra byer, og kun 21 % af samtalerne kom fra bygder². Der er desværre ikke lavet opgørelser over opkaldenes fordeling på byerne i 2007, så derfor kan det ikke lade sig gøre at sammenligne med oversigten fra 2008.

Tabel 18: By- og bygdefordelingen af opkaldene fra 2007 og 2008.

	2007		2008	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Byer	34	64	99	79
Bygder	19	36	26	21
N =	53		125	

Rådgivningssamtalerne længde er ligeledes blevet sammenlignet, og her viser det sig, at andelen af samtaler der tager 15-30 minutter stort set er ens i 2007 og 2008, hvor de står for henholdsvis 32 % og 36 % af samtalerne. I 2007 var der 30 % af samtalerne, der havde en varighed på 31-60 minutter, hvilket kun var tilfældet i 18 % af tilfældene i 2008. Der var også en større andel af samtalerne, der varede over 60 min i 2007 sammenlignet med 2008 (9 % og 5 %).

Tabel 19: Kønsfordelingen i opkaldene til Attavik i 2007 og 2008.

	2007		2008	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Mænd	10	17	64	42
Kvinder	48	83	90	58
N =	58		154	

² Denne sammenligning inkluderer ikke de registreringsskemaer, hvor det ikke er oplyst, hvorfra samtalen kommer.

Det er meget interessant at sammenligne kønsfordelingen de to år. Ovenstående tabel viser, at der procentvis var væsentlig flere mænd, der benyttede Attavik i 2008 sammenlignet med 2007. Det er glædeligt, at rådgivningstelefonen i højere grad bliver anvendt af begge køn.

De problemområder, der oftest bliver nævnt i samtalerne fra 2007 og 2008, er i begge tilfælde primært 'ensomhed'. Der er med andre ord rigtig mange ensomme mennesker, der bruger Attavik til at lufte deres tanker og føre samtaler med andre voksne. I 2007 er denne variable blevet slået sammen med andre variabler, så det er ikke så ligetil at sammenligne, men hvis man kigger på hvor ofte, det bliver angivet, at opkalderen har en psykisk sygdom, så er der sket en kraftig stigning i 2008. I 2007 blev dette problem angivet i 2 % af samtalerne, hvorimod det tal er steget til 12 % i 2008. Det kan naturligvis skyldes forskellige ting, der kan både være tale om, at der rent faktisk er flere psykisk syge der ringer, eller også kan denne afkrydsningsmulighed i højere grad være blevet benyttet i skemaerne fra 2008.

Det er desværre ikke muligt at sammenligne antallet af akutopkald i 2008 med det foregående år, da det ikke er oplyst.